

Backstage:

Tre dage i maj...

AF ERIC ALLOUCHE & BIRGITTE JENSEN

Det seneste nummer af STOF – nr. 24 – var knap nok sendt til trykkeriet før vi – Birgitte og jeg – kiggede på hinanden og sagde: 'Det vi har skrevet i det nummer forpligter, nu skal vi videre' – uden i øvrigt at have den mindste idé om hvad det 'videre' kunne være.

Heldigvis viste det sig ret hurtigt, at det 'videre' skulle blive et besøg af to medlemmer fra Global Commission on Drug Policy (GCDP): Ruth Dreifuss, tidligere præsident i Schweiz, og Thorvald Stoltenberg, tidligere udenrigsminister i Norge samt flygtningehøjkommissær, samt deres rådgiver Khalid Tinastr.

Efter en del mails, telefonopkald, samt spændingsmomenter (bl.a. da Thorvald Stoltenberg blev pludseligt syg og måtte aflyse sit besøg i Danmark) kunne vi tage imod Ruth og Khalid d. 25. maj og føre dem igennem et tætpakket program på 3 dage, hvor de fik mulighed for at udbrede lidt af den internationale narkotikapolitiske debat i Danmark. I løbet af disse dage mødte Ruth ngo'ere (Gadejuristen, Brugerforeningen), politikere (Mogens Lykketoft, Frank Jensen, Trine Bramsen, Folketingets Socialudvalg med bl.a. aktiv deltagelse fra Karen Ellemann, Per-

nille Skipper og Jan E. Jørgensen), Socialministeriets Udsattekontor, særlige tiltag (Mændenes Hjem, Skyen, Sundhedsrummet), almindelige stofbrugere (på Vesterbro og Christiania), pressen, samt alle, der var interesserede i at høre om The Global Commission on Drug Policy til en åben konference i samarbejde med CBS. Omkring 130 deltog i konferencen, hvor der var indlæg fra Ruth Dreifuss, Mithell Dean, professor på CBS, Peter Ege, Lars Petersen fra Sundhedsministeriet, Laura Kirch Kirkegaard fra AIDS-fondet, Nanna W. Gotfredsen og den franske ambassadør i Danmark, Francois Zimeray,

Takket være Helle Thorning-Schmidt, som ventede til d. 27. maj Kl.10.00 med at udskrive valget ('ellers vil alle aftaler med politikere blive aflyst', fik vi at vide), og ikke mindst Filip Soos og Jørgen Kjærs værdifulde hjælp, gik disse 3 dage helt efter planen.

Og bare for at nævne det, så ja, Ruth Dreifuss er 75 år, og ja, vi havde travlt og måtte næsten løbe fra den ene aftale til den anden.

For mennesker som os to, som ikke plejer at omgås top-politikere og tidligere præsidenter, blev disse tre dage en overvældende kilde til overraskelse og

læring. Skulle vi blande os i samtalen mellem Mogens Lykketoft og Ruth? Var det i orden at spise Rådhus-pandekager, som Frank Jensen lige havde anbefalet, mens han og Ruth snakkede sammen? Var det på sin plads at reklamere for STOF når vi mødte politikere?

Ruth havde åbenbart ikke den slags problemer. Hun virkede til at føle sig hjemme alle de steder, hvor vi kom, og udviste det samme nærvær og 'coolness', uanset om hun talte med Folketingets Socialudvalg, i TV eller med pusherne i Christiania.

Og gang efter gang kunne Birgitte og jeg se hende fremlægge The Global Commission on Drug Policy's argumenter: at den nuværende narkotikapolitik baseret på 'war on drug' og prohibition var en katastrofe, at brug af stoffer burde afkriminaliseres, at det var tid på at finde nye veje hvor staten kan få kontrol over narkotikamarkedet, m.m. (se <http://www.globalcommissionondrugs.org/>).

Når man er mest vant til at høre politikere holde sig til enten det sikre 'nej til narko' eller 'vi ønsker en stoffri verden', var det som en åbenbaring, at høre Ruth fortælle en helt anden historie. Den slags åbenbaring ramte også, og for åben skærm, den TV-journalist, som interviewede hende, og som efter kun få minutter opdagede, at Ruth ikke var en sædvanlig politiker som var i krig mod narko, men at hun faktisk var i gang med at fortælle, at en stoffri verden var en illusion, at kampen mod narkotika havde slå fejl og at man burde afkriminalisere brugen af stoffer. I et desperat forsøg på at genskabe lidt normalitet i samtalen spurgte hun så, om det ikke var et farligt signal at sende, og jeg fik næsten ondt af hende, da Ruth uanfægtet svarede: 'Intet kan være dårligere end den situation vi har i dag.' Havde det været en boksekamp havde dommeren dømt k.o. på stedet.

På den anden side af døren fulgte Birgitte og jeg interviewet og tænkte: 'Kan man virkelig sige den slags ting for åben skærm? Uden tøven, uden usikkerhed, uden forbehold? Kan man være så modig uden at virke provokerende?' Det kunne Ruth i hvert fald.

Der er selvfølgelig ingen tvivl om at Ruths bagland, The Global Commission on Drug Policy, med de mange tidligere statsoverhoveder, med Kofi Annan i spidsen, og med også den mere lokale Thorvald Stoltenberg ('en gammel ven', sagde Frank Jensen), var med til at give hende pondus og gjorde indtryk hos de

fleste mennesker, vi mødte.

Men Ruth som person efterlod også et stort indtryk, ikke kun hos os, men også hos f.eks. Mogens Lykketoft, som for et par måneder siden modtog nogle andre medlemmer af the Global Commission i New York ved at sige: 'Jeg har mødt jeres kollega Ruth Dreifuss i København.'

Pernille Skipper (EL) fortæller også, at hun blev imponeret, da hun mødte Ruth Dreifuss. Både fordi hun kunne orientere detaljeret om mange af de ting, der sker udenfor Danmark i forhold til narkotikapolitiske spørgsmål, men også - og ikke mindst - over at møde en kvinde, som var så selvsikker og klar i sine udmeldinger.

I kølvandet på Ruths besøg, og med UNGASS i sigte, blev det endnu mere interessant at følge de narkopolitiske debatter i Danmark, som f.eks. den konference, Rådet for Socialt udsatte holdt om narkotikapolitik d. 2. december, og - ikke mindst - forespørgselsdebatten om UNGASS i Folketinget d. 18. december, der gav et indblik i de forskellige overvejelser og fronter, som præger den danske narkotikapolitiske debat i dag, med standspunkter som går fra pragmatisme til signalpolitik.

Blandt dagens politiker-taler, fortjener den, som Mette Abildgaard (K) holdt fra talerstolen, en særlig opmærksomhed. Før det første fordi hun på en helt uventet måde besvarede et spørgsmål fra Pernille S. ved at henvise til Kim Møllers Ph.d.-afhandling, men især fordi hun slog fast, at 'det Konservative menneskesyn ser mennesket som grundlæggende ufornuftigt.' I sig selv er det ikke en stor hemmelighed, men man må alligevel hilse den slags psykologisk indsigt velkommen hos en politiker (dog bør man vise Mennesket lidt retfærdighed og tilføje, at dets grundlæggende mangel på fornuft hos de fleste bliver kompensert af et tyndt lag intelligens).

Men når Mette bruger den indsigt til lige pludselig at springe til den overraskende konklusion, at 'staten skal gå ind og beskytte mennesker imod at tage ufornuftige valg', så vil man gerne vide, i hvilken Ph.d.-afhandling hun har fundet den slags kobling.

Godt nok er man ikke forpligtet til at dumme sig, men man må håbe, at det i et tolerant land som Danmark fortsat vil være en grundlæggende menneskeret.

Efter Ruths besøg blev det meget klart, at den

narkotikapolitiske debat skal åbnes fra helt nye vinkler. At man ikke kan fortsætte med at nøjes med at tænke, at 'the bad guys' tager stoffer og 'the good guys' forhindrer dem i at gøre det, men at det er på tide - som Ruth sagde det - at indse, at 'stoffer altid har været en del af det menneskelige eventyr' og 'drømmen om et stof-frit samfund er en illusion.' (I den sammenhæng kan man nævne, at de første tegn på at man har dyrket opiumvalmuer i Europa stammer fra stenalderen, ca. 3.000 år før vores tidsregning).

Efter mange års krig mod narkotika er det utvivlsomt på tide at finde mere positive veje og begynde at overveje, hvordan vi kan slutte fred med stofferne og de mennesker, der bruger dem. ■

Mogens Lykketoft & UNGASS

Selvom der i mange sammenhænge sker fornuftige ting på narkotikaområdet, så vokser træerne ikke ind i himlen. Vi har bedt Mogens Lykketoft, som skal lede UNGASS-mødet i FN, om en udtalelse i forbindelse med denne artikel:

'Forberedelserne til UNGASS2016 – FN's generalforsamlings særlige session om stofproblemerne - har hidtil især koncentreret sig om at sikre, at alle synspunkter inddrages i debatten. Det var mit væsentligste budskab under mit besøg i Wien 1. december hos de FN-fora, der behandler stof-relaterede spørgsmål. Derfor har der også været et uformelt møde 18. december i FN i New York, hvor Ambassadør Shaarma fra Wien, der er formand for CDN, redegjorde på mødet med repræsentanter for FN's medlemslande for forberedelserne, der sker gennem de relevante FN-organer i Wien.

I februar er et møde med deltagelse af civilsamsfundsorganisationerne. Jeg hverken kan eller vil forsøge at forgribe konklusionerne, men håber at de vil være præget af ny videnskabelig forskning og have fokus på stofmisbrugere ikke som mennesker, der skal spærres ind, men mennesker med et helbredsproblem, der har brug for hjælp – præget af erfaringerne med nye behandlingsmetoder. Desuden håber jeg at der sker fremskridt i den kontrollerede medicinske anvendelse af stoffer, der kan lindre smerte – også i de

fattige lande i denne verden.

Der vil formentlig også ske en evaluering af situationen de steder, hvor f.eks. privat produktion og forbrug af marihuana er blevet tilladt.

UNGASS 2016 er en midtvejsevaluering af indsatsen inden for den bestående konvention – ikke et forum for at nyskrive det internationale retsgrundlag. Dette kan tidligst ske om yderligere 3 år.' ■

Mogens Lykketoft
President of the General Assembly
United Nations

Ruth Dreifuss & UNGASS

I forbindelse med denne artikel har vi spurgt Ruth Dreifuss om hendes indtryk fra besøget i Danmark og om forventningerne til UNGASS 2016:

Hvordan har du oplevet den narkotikapolitiske debat i Danmark i forhold til det, du har set i andre lande?

Det er mit indtryk at Danmark i de senere år har gennemgået en stor udvikling, med en politik som er centreret omkring sundhed og social integration. Stof-

brugere kan få gavn af et bredt spektrum af sociale tiltag, som strækker sig fra forebyggelse til skadere-
duktion, og helt personligt blev jeg meget imponeret
af det samlede tilbud af behandling, mad og husly
som findes på Mændenes Hjem.

Men kun den fuldstændige afkriminalisering af for-
brug vil kunne garantere tilgængelighed til behandling
og en effektiv bekæmpelse af social marginalisering.

Andre lande er langt fra at tage så ambitiøse tiltag
som Danmark, men debatten er åben over alt i Euro-
pa. I den sammenhæng kunne jeg godt tænke mig, at
Danmark i større omfang delte sine erfaringer med de
andre lande, som kunne få gavn af dem, og undgå de
problemer, som Danmark har mødt i processen med
at reformere sin narkotikapolitik.

Dog tænker jeg, at den danske model burde for-
bedres f.eks. i den heroin-understøttede behandling,
som er meget restriktiv. 'Public policies' er til for at
blive afprøvet, udvikle sig og tilpasse sig samfundets
behov.

*Et af de vigtigste mål, da du kom til København, var at
møde Mogens Lykketoft lige før han blev formand for FN.
Har du efterfølgende genoptaget kontakt med ham mhp
forberedelsen af UNGASS?*

Ikke personligt, men mine kolleger fra GC mødte
Lykketoft i november i New York for at drøfte UN-
GASS. De fortalte mig, at han udmærket kunne
huske vores samtale i København for 6 måneder siden
om det samme emne. Mine kolleger rapporterede, at
mødet var meget frugtbart og at Lykketoft forsikrede,
at han fortsætter sit engagement og ønske om at være
en særlig aktiv og involveret formand til UNGASS
2016.

*Hvilke forventninger har The Global Commission on
Drug Policy til UNGASS?*

The Global Commission on Drug Policy forventer, at
UNGASS bliver et rum for udvekslinger og drøftelser.
Ingen besidder den magiske løsning, dog er det klart,
at visse tilgange giver bedre resultater end andre. Det
er på tide at forlade de ideologiske debatter og lade
de nationale narkotikapolitikker hvile på menneske-
rettigheds-principper, på udvikling, på kampen mod
diskrimination samt promovning af folkesundhed.

.... og hvad er projekterne og mål for GC efter UNGASS?
Næst efter UNGASS burde spørgsmålet om afkrimi-
nalisierung samt statslig regulering af narkotikamarke-
det blive drøftet.

*Har I oplevet positive reaktioner fra regeringer på GC's
argumenter?*

GC evaluerer ikke sin succes i forhold til de positive
eller negative reaktioner fra regeringerne, men især
vores evner til at åbne debatter. Og man må sige, at
debatten om narkotikapolitik har tvunget sig frem
meget hurtigere, end det vi tænkte for kun 5 år siden.

Forbudspolitikken har åbenlyst fejlet, og der er
mere og mere behov for reformer, som kan tage afsæt
i objektive facts samt erfaringer, som bliver videnska-
beligt evalueret.

Det store spørgsmål er, hvordan vi kan bevæge os
mod løsninger, som vil blive accepteret af alle, og som
vil give mulighed for ikke kun at redde liv, men også
for at forberede samfundets tilstand i det hele taget. ■

Folketinget & UNGASS

Forslag til vedtagelse V 14 Om FN's specialses- sion om narkotika.

Af Pernille Skipper (EL) ,
May-Britt Katstrup (LA),
Carolina Magdalene Maier (ALT) ,
Lisbeth Bech Poulsen (SF)

Samling: 2015-16 Fremsat 18-12-2015

Status: Bortfaldet

Forslag til vedtagelse

Folketinget noterer, at regeringen under forberedel-
serne af FN's Generalforsamlings særlige samling
(UNGASS) om narkotika i 2016 har fokuseret på,
bl.a. at narkotikapolitikker skal bygge på menneske-
rettigheder, at dødsstraf for narkotikaforbrydelser bør
afskaffes, og at narkotikaefterspørgslen bør begrænses
gennem forebyggelse, behandling og skadesreduktion.
Folketinget bakker op om dette.

Folketinget konstaterer desuden, at årtiers »krig
mod narkotika« med ensidig og overdreven brug af
forbud og sanktioner mod brugerne har vist sig både
ineffektivt og direkte skadelig for brugerne og det
omgivende samfund, som også Global Commission
On Drug Policy konkluderede i 2014. Folketinget på-